

*Gminna Strategia
Rozwiązywania Problemów
Społecznych Gminy Koniusza
na lata 2021-2027r.*

KONIUSZA 2021

I. WSTĘP	2
1.1 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Koniusza uwzględnia zapisy poniższych dokumentów krajowych:.....	3
1.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Koniusza uwzględnia, między innymi, zapisy obowiązujących przepisów prawnych	4
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY KONIUSZA.....	4
III. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY KONIUSZA	5
3.1 Podział administracyjny gminy Koniusza	6
3.2 Struktura ludności gminy Koniusza według ekonomicznych grup wieku	9
IV. POLITYKA SPOŁECZNA GMINY KONIUSZA.....	11
V. WSPÓŁPRACA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ Z INSTYTUCJAMI	18
MISJA	22
VI. ANALIZA SWOT.....	22
VII. Program na rzecz potrzebujących.	27
VIII. Cele strategiczne i operacyjne	28
IX. Sposoby monitorowania , ewaluacji i komunikacji społecznej	44
X. Zakończenie.....	46

WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek „opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Art. 16 b wymienionej powyżej ustawy określa istotne elementy, które powinny znaleźć się w dokumencie Strategii. Skuteczna polityka społeczna powinna opierać się na rozpoznaniu rzeczywistych zjawisk i problemów społecznych występujących w danej społeczności lokalnej oraz ocenie znaczenia i roli czynników warunkujących te zjawiska. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej. Głównym zadaniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców gminy dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów działających w obszarze polityki społecznej.

1.1 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Koniusza uwzględnia zapisy poniższych dokumentów krajowych:

- *Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomani*
- *Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*
- *Narodowy Program Zdrowia na lata*

1.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Koniusza uwzględnia, między innymi, zapisy obowiązujących przepisów prawnych:

- *Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),*
- *Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2021, poz. 1119),*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.),*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),*
- *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.),*
- *Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1285),*
- *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 z późn. zm.),*
- *Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 111z późn. zm.).*

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY KONIUSZA

Gmina Koniusza położona jest na obszarze Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, w części zwanej Działami Proszowickimi, w dolinie rzeki Szreniawy, na skraju dwóch mezoregionów geograficznych: Wyżyny Małopolskiej i Płaskowyżu Proszowickiego. Centrum administracyjne Gminy położone jest w odległości 25 km od Krakowa i 6 km od siedziby władz powiatu – Proszowic.

Teren Gminy jest pofalowany, rozcięty licznymi dolinami i wąwozami. Spadki terenu są zróżnicowane do 5% w obrębie dolin do ok. 15-20% na zboczach. Największe wzniesienie 320 m n.p.m. występuje we wsi Koniusza. Krajobraz Gminy ma charakter typowo rolniczy. Dominują w nim pola uprawne, z małymi enklawami lasów w północnej i zachodniej części Gminy oraz pozostałościami po parkach podworskich. Gmina leży w regionie klimatycznym Wyżyny Krakowsko-Miechowskiej. W regionie tym występuje klimat umiarkowanie ciepły. 210 dni w roku, to dni ciepłe sprzyjające wegetacji roślin. Średnia temperatura w roku nie przekracza 5,8°C i należy do poziomu temperatur dość wysokich w Polsce. Średnioroczna ilość opadów wynosi 650-700 mm.

Administracyjnie Gmina Koniusza leży na terenie województwa małopolskiego oraz powiatu proszowickiego. Powierzchnia Gminy wynosi 8.852 ha. Stanowi to 0,58% powierzchni województwa małopolskiego i 21,2% powierzchni powiatu proszowickiego. Gmina Koniusza sąsiaduje z pięcioma Gminami: Radziemice, Proszowice, Igołomia-Wawrzeńczyce, Kocmyrzów-Luborzyca i Słomniki.

Przez teren Gminy Koniusza przebiegają dwie drogi krajowe: Kraków - Proszowice-Busko Zdrój oraz Nowe Brzesko – Proszowice - Słomniki.

II. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY KONIUSZA

Gmina Koniusza swym zasięgiem obejmuje 29 sołectw: Biórków Mały, Biórków Wielki, Budziejowice, Chorążyce, Czernichów, Dalewice, Glew, Glewec, Gnatowice, Górka Jaklińska, Piotrkowice Małe, Piotrkowice Wielkie, Polekarcice, Posądzka, Przesławice, Rzędowice, Siedliska, Szarbia, Wąsów, Wierzbno, Wroniec, Wronin, Zielona. Gmina liczy 8

808 mieszkańców¹. Gęstość zaludnienia wynosi 98 osób /km². Centrum Gminy stanowi wieś Koniusza, gdzie mają swą siedzibę władze administracyjne.

Gmina Koniusza zaludniona jest równomiernie. Cztery największe pod względem liczby mieszkańców sołectwa to: Karwin, Posądz, Piotrkowice Małe, Wronin. Ludność tych miejscowości stanowi 23,8% ogółu mieszkańców Gminy. Najmniejszymi sołectwami Gminy są: Budziejowice liczące 47 mieszkańców oraz Wąsów ze 126 mieszkańcami.

3.1 Podział administracyjny gminy Koniusza

Tabela Podział administracyjny gminy Koniusza

L.p.	Sołectwo/wieś	Liczba mieszkańców	(%)
1.	Biórków Mały	388	4,4
2.	Biórków Wielki	453	5,2
3.	Budziejowice	47	0,5
4.	Czernichów	323	3,7
5.	Chorażyce	209	2,4
6.	Dalewice	319	3,6
7.	Glew	179	2,0
8.	Glewiec	252	2,8
9.	Górka Jaklińska	223	2,5
10.	Gnatowice	187	2,1
11.	Karwin	447	5,0
12.	Koniusza	274	3,1
13.	Łyszkowice	458	5,2
14.	Muniaczkowice	268	3,0
15.	Niegardów	360	4,1
16.	Niegardów Kolonia	187	2,1
17.	Posądz	513	5,8
18.	Piotrkowice Małe	509	5,7
19.	Piotrkowice Wielkie	356	4,0
20.	Przesławice	427	4,8

¹ Dane z dnia 22.05.2014

21.	Polekarcice	347	3,9
22.	Rzędowice	172	1,9
23.	Siedliska	260	2,9
24.	Szarbia	225	2,5
25.	Wąsów	126	1,4
26.	Wierzbno	438	4,9
27.	Wronin	616	7,0
28.	Wroniec	136	1,5
29.	Zielona	175	2,0
Razem:		8 874	100%

Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Koniusza

Ludność Gminy Koniusza według Urzędu Stanu Cywilnego w gminie Koniusza w dniu 31.12.2020 r., szacowana była na 8 874 mieszkańców, w tym mężczyźni: 4424, kobiety: 4450. Liczba ta stanowiła około 20% populacji Powiatu Proszowickiego oraz 0,26% ludności województwa małopolskiego.

Gmina Koniusza jest drugą Gminą (zaraz po Gminie wiejsko-miejskiej Proszowice) w powiecie pod względem zaludnienia.

Gęstość zaludnienia, wynosząca 98 osób/km² stawia Gminę na czwartym miejscu w powiecie. Wśród mieszkańców Gminy nieznacznie przeważają kobiety.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat liczba ludności zamieszkującej Gminę Koniusza utrzymuje się na podobnym poziomie. Na przestrzeni ostatnich 4 lat nie odnotowano znacznej zmiany liczby populacji gminy Koniusza. Wynika to z faktu, iż wiele osób nie migruje z powodu pracy w gospodarstwach rolnych oraz poprzez zjawisko dziedziczenia gospodarstw po krewnych. Stwierdzić można na podstawie poniższych danych, iż w 2020 roku Gminę Koniusza zamieszkiwało o 44 osób więcej niż w roku 2021.

Tabela: Liczba mieszkańców Gminy Koniusza na przestrzeni lat 2021-2027

Rok	Ogółem	Płeć	
		mężczyźni	kobiety
2017	8840	4397	4443
2018	8879	4412	4467
2019	8901	4441	4466
2020	8874	4450	4424
2021	8851	4407	4444

Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Koniusza

W analizie demograficznej Gminy ważną kwestią jest zbadanie struktury wiekowej mieszkańców. Wiek mieszkańców stanowi o potencjale rozwojowym Gminy.

Największą grupę stanowią mieszkańcy w przedziale wiekowym 30-34 lat (8,6% ogółu mieszkańców Gminy) oraz 25-29 lat (8,3%), 20-24 lat (7,8%), 35-39 lat (7,2%).

Najmniejszą grupę stanowią mieszkańcy w podeszłym wieku, 85 lat i więcej – 1,9% społeczności Gminy.

Warto również zwrócić uwagę na fakt, iż największą częścią populacji gminy Koniusza są mieszkańcy w wieku produkcyjnym w przedziale od 25 lat do lat 39. Przewaga ludzi młodych i zdolnych do pracy przez najbliższe lata sprzyjać będzie rozwojowi gminy oraz wpływać będzie na stan budżetu gminy.

Tabela: Struktura wiekowa mieszkańców gminy Koniusza

L.p.	Przedział wiekowy	Liczba ludności		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
1.	0-4 lat	520	259	261
2.	5-9 lat	482	247	235
3.	10-14 lat	449	240	209

4.	15-19 lat	544	287	257
5.	20-24 lat	683	367	316
6.	25-29 lat	717	373	344
7.	30-34 lat	744	370	374
8.	35-39 lat	621	328	293
9.	40-44 lat	552	292	260
10.	45-49 lat	558	271	287
11.	50-54 lat	570	281	289
12.	55-59 lat	614	314	300
13.	60-64 lat	556	281	275
14.	65-69 lat	380	172	208
15.	70-74 lat	275	116	159
16.	75-79 lat	256	102	154
17.	80-84 lat	186	76	110
18.	85 lat i więcej	167	43	124
Gmina razem		8 874	4 419	4 455

Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Koniusza

3.2 Struktura ludności gminy Koniusza według ekonomicznych grup wieku

L.p.	wyszczególnienie	Liczba ludności		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
1.	wiek przedprodukcyjny	1770	908	862
2.	wiek produkcyjny	5565	3004	2561
3.	w tym wiek mobilny	3529	1844	1685

4.	w tym wiek niemobilny	2036	1160	876
5.	wiek poprodukcyjny	1539	509	1030
Gmina razem:		8874	4421	4453

Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Koniusza

Czynnikami, które są bardzo istotne z punktu widzenia demografii, kształtujące liczbę ludności, należą: przyrost naturalny i migracje. Ruch migracyjny ludności na terenie Gminy Koniusza w ciągu ostatnich kilku lat waha się, jednak ogólnie wykazuje tendencje zwykłą, co jest związane między innymi ze zwiększeniem atrakcyjności życia poza większym miastem. Obecnie więcej osób przybywa do Gminy niż z niej odplywa. W 2020 roku w Gminie Koniusza saldo migracji było dodatnie.

Gmina Koniusza charakteryzuje się obecnie ujemnym przyrostem naturalnym. Według danych Urzędu Statystycznego w Krakowie przyrost naturalny w Gminie Koniusza w 2020 i 2019 roku wyniósł -6.

Tabela: Przyrost naturalny na terenie gminy Koniusza

rok	urodzenia	zgony	przyrost naturalny
2018	108	114	-6
2019	98	104	-6
2020	102	108	-6

Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Koniusza

III. POLITYKA SPOŁECZNA GMINY KONIUSZA.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką budżetową Gminy Koniusza i wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej określone przepisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. 2020 r., poz. 1876 ze zm.), ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku (Dz. U. z 2020 r., poz. 111), ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005 roku (Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.).

Siedziba Ośrodka zlokalizowana jest w Koniuszy w budynku, w którym mieści się Urząd Gminy. GOPS został utworzony na mocy uchwały Nr XIII/45/90 z dnia 29 kwiecień 1990 roku, Gminnej Rady Narodowej w Koniuszy w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej i organizacji pomocy społecznej na szczeblu podstawowym. Ośrodek posiada regulamin organizacyjny określający szczegółowo organizację i zakres działania GOPS oraz zakres zadań, uprawnień i obowiązków pracowników.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne i zlecone Gminy.

Tabela: Liczba osób zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Koniuszy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy		2011	2012	2013	2014
	Ogółem zatrudnionych	5	5	5	6
	Pracownicy socjalni	3	3	3	3

Źródło opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Koniuszy

W 2020 roku na w/w zadania wydatkowano następujące kwoty:

- Zadania własne 124 935,00 zł
- Zadania zlecone 9 459,00 zł

- Świadczenia rodzinne 2 424 560,00 zł
- Świadczenie wychowawcze 10 628 186,00 zł
- Dobry Start 375 720,00 zł
- Posiłki 67 872,00 zł

Tabela. Rodziny objęte pomocą społeczną w Gminie Koniusza

Rodzaj rodziny	Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
<i>Rodziny Ogółem</i>	147	444	122	354	102	306
<i>Rodziny z dziećmi</i>	82	366	68	290	60	256
<i>Rodziny niepełne</i>	3	7	13	42	10	33
<i>Rodziny rencistów i emerytów</i>	26	26	24	35	10	10

Źródło opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Koniuszy

Wśród klientów, którzy korzystali z pomocy społecznej w roku 2020 najczęstszymi przyczynami, które kwalifikowały do korzystania ze świadczeń było:

- ubóstwo 27 rodzin
- bezrobocie 21 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych 7 rodzin
- długotrwała choroba 26 rodzin
- ochrona macierzyństwa 13 rodziny
- niepełnosprawność 12 rodzin

Tabela Powody przyznania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej

Rok	Ubóstwo	Ochrona macierzyństwa	Bezrobocie	Niepelnoprawność	Długotrwała choroba	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Przemoc	Alkoholizm	Zdarzenie losowe	Powrót z zakładu karnego
-----	---------	-----------------------	------------	------------------	---------------------	--	---------	------------	------------------	--------------------------

Liczba rodzin

2018	37	19	27	16	44	9	0	0	0	0
2019	27	14	26	13	38	7	0	0	2	1
2020	27	13	21	12	26	7	1	0	0	1

Źródło opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Koniuszy

Ogółem z pomocy tut. Ośrodka w 2020 roku skorzystało 102 rodziny o liczbie osób w tych rodzinach – 306 co stanowi 1,2 % ogółu mieszkańców.

Z powyższych danych wynika, że najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do korzystania z pomocy społecznej na terenie naszej Gminy są:

1. **Ubóstwo** – to zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokajania potrzeb życiowych jednostki lub rodziny. Przyczyny ubóstwa są wielorakie: bezrobocie, alkoholizm, obecna sytuacja w rolnictwie, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ubóstwo odnosi się do osób, rodzin lub grup osób, których środki materialne kulturalne i socjalne są ograniczone w takim stopniu, że poziom ich życia obniża się poza akceptowane minimum w kraju zamieszkania.
2. **Bezrobocie** - jest dla wielu rodzin czynnikiem, który powoduje degradację ekonomiczną jednostki, rodziny a tym samym potęguje biedę. Gmina Koniusza charakteryzuje się dużym bezrobociem ukrytym. Praca jest nie tylko źródłem dochodu, ale jest także czynnikiem wpływającym na stopień poczucia wartości, samorealizacji człowieka, poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej. Bezrobocie może być źródłem nieporadności i

patologii społecznej, stąd walka z bezrobociem jest jednym z głównych zadań władz Gminy.

Do głównych przyczyn bezrobocia zaliczyć należy:

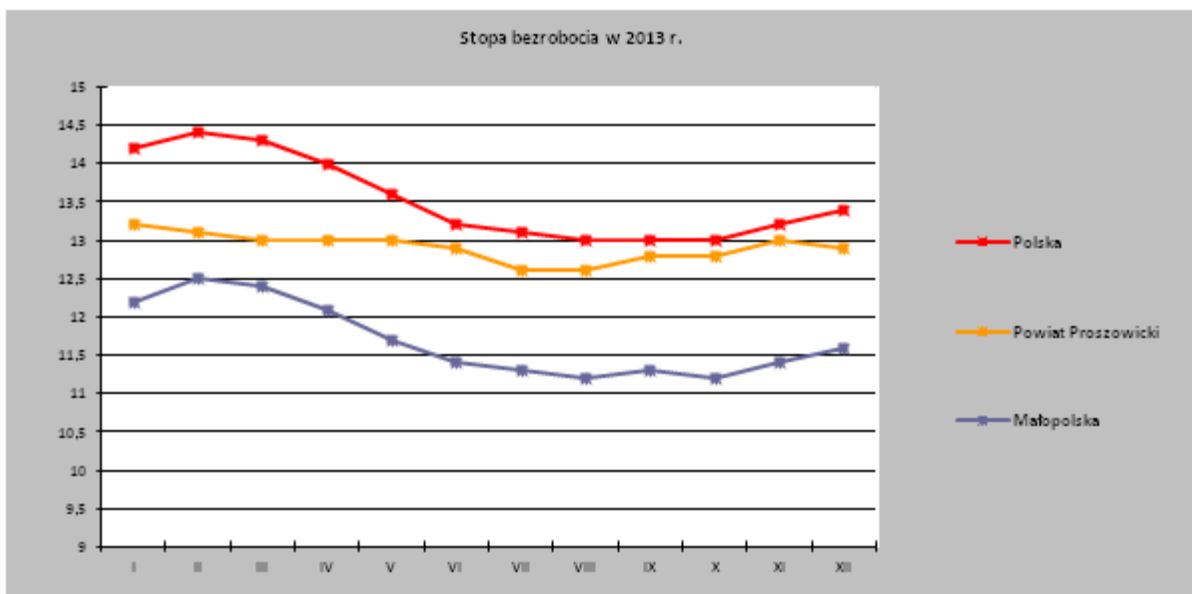
- brak zakładów przemysłowych,
- brak większych jednostek mogących stanowić pewien potencjał miejsc pracy,
- stosunkowo duża odległość Gminy od większych zakładów funkcjonujących w regionie,
- kłopoty z dostępem do kredytów na rozwój małej przedsiębiorczości,
- spadek stopy życiowej w całym kraju,
- typowo rolniczy obszar
- brak propagowania możliwości korzystania ze środków Unijnych w celu samozatrudnienia i próby prowadzenia własnej działalności

Zarówno Gmina Koniusza jak i Powiat Proszowicki charakteryzują się względnie dużym bezrobociem. Wiele osób mających zatrudnienie na terenie pobliskiej Huty im. T. Sendzimira, które straciły pracę podczas reorganizacji huty, do dziś mimo upływu lat nie potrafią znaleźć stałego miejsca zatrudnienia.

Pomimo działań podejmowanych przez Urząd Gminy i Powiatowy Urząd Pracy w Proszowicach bezrobocie utrzymuje się w dalszym ciągu na dość wysokim poziomie.

Likwidacja bezrobocia musi odbywać się wielotorowo. W sposób pośredni – poprzez stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji, możliwości przekwalifikowania, czy dostosowanie kwalifikacji zawodowych do rynku pracy oraz w sposób bezpośredni – poprzez tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem, nauki korzystania ze środków Unijnych i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, dzięki programom EFS. W skali roku na terenie Gminy Koniusza można zaobserwować spadek stopy bezrobocia w miesiącach wiosennych i letnich, natomiast wzrost w miesiącach zimowych. Związane jest to z większą możliwością zatrudnienia latem zwłaszcza do prac sezonowych.

Tabela: Stopa bezrobocia w Powiecie Proszowickim

Jak widać, stopa bezrobocia w roku 2020 w Powiecie Proszowickim, waha się w granicach 6,2 % Najmniejsze bezrobocie występuje w okresie letnim i jesiennym tj. czerwiec – październik. Wynika to ze wzmożonej pracy w gospodarstwach rolnych oraz zapotrzebowania w tym okresie na pracowników fizycznych. W skali województwa, Powiat Proszowicki wypada gorzej niż średnia stopy bezrobocia w województwie małopolskim i ma większy współczynnik bezrobocia. W stosunku do stopy bezrobocia całego kraju, Powiat Proszowicki wypada nieco lepiej, ale nie jest to różnica, która znacząco wpłynęłaby na stopę życiową mieszkańców.

Tabela: Czas pozostawania bez pracy w gminie Koniusza w latach 2018-2020

Rok	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
2018	27	80	71	53	74	73
2019	22	53	64	59	75	91
2020	35	54	77	64	77	111

Źródło opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Proszowicach

Powyższa tabela pokazuje, iż im dłuższy okres pozostawania bez pracy, tym trudniejsze staje się znalezienie zatrudnienia. Wynika to z wielu przyczyn, z których istotną na pewno jest tzw. „szara strefa” beneficjentów, którzy pracując na czarno w gospodarstwach rolnych, rejestrują się w PUP by uzyskać ubezpieczenie zdrowotne. Inną przyczyną może być mniejsze zintensyfikowanie działań w poszukiwaniu pracy, poprzez np. zmęczenie psychiczne. Kolejną przyczyną może być brak zapotrzebowania na indywidualne kwalifikacje beneficjentów na lokalnym rynku pracy, co z kolei świadczyć może o tym, iż wiele osób nie chce się przekwalifikować w celu znalezienia pracy. Zatem ich determinacja nie jest wystarczająca.

Tabela: Wiek osób bezrobotnych w gminie z podziałem na lata 2017-2020

Rok	Wiek osób bezrobotnych					
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
2017	188	102	32	38	11	7
2018	178	92	40	41	8	5
2019	188	115	49	42	15	9
2020	170	110	43	29	11	7

Źródło opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Proszowicach

To, co charakteryzuje sytuację w całym kraju oraz sytuację w Gminie Koniusza, to przeważająca ilość osób bezrobotnych w wieku 25-34 lata, czyli osób w sile wieku, wkraczających w strefę wolnego rynku pracy. Są to osoby, które są już po ukończeniu edukacji wyższej lub osoby, które zdobyły doświadczenie zawodowe, i winne być aktywnymi uczestnikami rynku pracy. Martwi również fakt dużej ilości osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata. Wskazuje to, iż młodzież po zakończeniu edukacji, nie do końca wie, co z sobą zrobić i jak dalej kierować swoją karierą zawodową. Ogólna sytuacja w kraju oraz polityka przedsiębiorstw nie pozwala na „rozwiniecie skrzydeł” osobom młodym, bez doświadczenia i odpowiedniej profesjonalnej wiedzy, wkraczającym dopiero w rolę pracownika. Znacznie lepiej wygląda sytuacja w przedziale wiekowym 35-44. Stopa bezrobocia osób w przedziale

wiekowym 35-44 w porównaniu do bezrobotnych z przedziału wiekowego 25-34 jest mniejsze o 150% i wynosi 43 osoby w stosunku do 110.

Tabela wykształcenie osób bezrobotnych w Gminie Koniusza w latach 2018-2020

Rok	Wykształcenie osób bezrobotnych				
	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie Ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
2018	20	86	57	121	80
2019	27	97	65	150	79
2020	29	96	56	122	67

Źródło opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Proszowicach

Wśród osób bezrobotnych, najwięcej osób ma wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz policealne i średnie zawodowe. Najmniej jest osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

Urząd Gminy w Koniuszy podejmuje kroki zmierzające do zmniejszenia liczby bezrobotnych poprzez zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Należy zaznaczyć, że Gmina Koniusza charakteryzuje się dużym bezrobociem ukrytym.

3. Niedostosowania społeczne – (alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemoc w rodzinie).

Alkoholizm jest to choroba, która zaczyna się i rozwija podstępnie, bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym picciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci. W celu przeciwdziałania temu zjawisku na terenie Gminy podejmowane są działania profilaktyczne. Koordynatorem tych działań jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podejmuje ona również działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:

- powołuje komisję w celu prowadzenia profilaktyki i przeciwdziałaniu problemowi alkoholu na terenie gminy
- prowadzi działania wspólnie z Zespołem Interdyscyplinarnym
- przygotowuje i składa wnioski do Rejonowego Sądu Rodzinnego o poddaniu się leczeniu.

IV. WSPÓLPRACA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ Z INSTYTUCJAMI.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy w ramach realizacji zadań współpracuje z takimi instytucjami jak:

- **Ośrodek Zdrowia w Wierzbnie** – gabinet zabiegowy pielęgniarek, poradnia ginekologiczno-położnicza dla kobiet, dziecięca i ogólna poradnia lekarza POZ.
- **Ośrodek Zdrowia w Niegardowie** – gabinet zabiegowy pielęgniarek, gabinet lekarza POZ.
- **Ośrodek Zdrowia w Biórkowie Wielkim** – gabinet lekarza rodzinnego, gabinet stomatologiczny, gabinet zabiegowy.
- **Szkoły Podstawowe**
 - Biórków Wielki,
 - Glewiec,
 - Karwin,
 - Koniusza,
 - Niegardów,
 - Rzędowice.

Liczba uczniów w w/w Szkołach Podstawowych – 727

- **Przedszkola**

- Niegardów,
- Biórków Wielki
- Posąda

Liczba dzieci uczęszczających do w/w przedszkoli - 268.

- **Żłobek**

Liczba dzieci uczęszczających do w/w żłobka - 48

- **w Piotrkowicach Małych**

Liczba uczniów uczęszczających do w/w szkoły – 75.

- **Kościół Katolicki**

- Parafia Rzymsko-Katolicka w Biórkowie Wielkim,
- Parafia Rzymsko-Katolicka w Niegardowie,
- Parafia Rzymsko-Katolicka w Koniuszy.

- **Klub Seniora** – działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Koniuszy – 46 osób.

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Łyszkowicach** – uczestnictwo w w/w warsztatach to jedna z podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty Terapii Zajęciowej działające przy DPS Łyszkowice obejmują rehabilitacją 25 osób posiadających w orzeczeniu o niepełnosprawności wskazania do tej formy terapii.

- **Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Proszowicach**

- **Caritas Diecezji Kieleckiej** – Dom Brata Alberta w Proszowicach.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** – jednostka organizacyjna pomocy społecznej, która ma za zadanie koordynowanie i budowanie systemu pomocy społecznej na terenie Powiatu Proszowickiego. Realizuje zadania w zakresie organizacji opieki w rodzinach

zastępczych z terenu powiatu oraz udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Ponadto udziela pomocy osobom niepełnosprawnym poprzez:

- turnusy rehabilitacyjne,
- likwidację barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych,
- zakup środków ortopedycznych i przedmiotów pomocniczych,
- dofinansowanie imprez masowych mających na celu integrację społeczną.

Na terenie Gminy Koniusza działają następujące formy wsparcia instytucjonalnego:

- **Dom Pomocy Społecznej im. Adama Chmielowskiego w Łyszkowicach** - dla osób niepełnosprawnie intelektualnie i przewlekle, psychicznie chorych.

Liczba miejsc statutowych – 131.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy pokrywa odpłatność za pobyt **15 mieszkańców** gminy w Domach Pomocy Społecznej na łączną **kwotę 253.835,00zł**.

Pracownicy socjalni prowadzą również indywidualne rozmowy z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Łyszkowicach. Starają się oni udzielić odpowiedzi na pytania mieszkańców oraz pomagają w rozwiązywaniu problemów, związanych z różnymi aspektami dnia codziennego m.in. załatwia lub pomaga w załatwianiu wszelkich spraw

- **Współpraca z Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu w Proszowicach**
- **Współpraca z Małopolskim Kuratorium Oświaty** w zorganizowaniu wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin najuboższych z terenu województwa małopolskiego.
- Systematyczna współpraca pracowników socjalnych Ośrodka ze szkołami, ośrodkami zdrowia, Sądami oraz Kuratoriami Sądowymi w celu zapobiegnięcia pojawiającym się patologiom społecznym.

- **Współpraca z Urzędem Pracy w Proszowicach**, m.in. poprzez upowszechnianie informacji o ofertach pracy, realizację robót publicznych nakierowanych do bezrobotnych klientów ośrodka pomocy społecznej. Prace organizowane były w instytucjach użyteczności publicznej tj. szkoły, Urząd Gminy w Koniuszy, Biblioteka Gminna oraz Gminny Ośrodek Kultury. Pomoc przy organizacji zatrudnienia przy takich czynnościach jak:
 - Pracę porządkowe na obszarze gminy (czystość obiektów)
 - Dowóz dzieci do i ze szkoły
 - Współpraca w szybkiej wymianie danych osobowych beneficjentów GOPS w Koniuszy oraz PUP w Proszowicach, poprzez zawarcie porozumienia na użytkowanie platformy elektronicznej Powiatowego Urzędu Pracy w Proszowicach o nazwie SEPI

WIZJA

POMOC SPOŁECZNA INSTYTUCJĄ, KTÓRA UMACNIA A NIE UZALEŻNIA

MISJA

- *Wzmacnianie rodzin,*
- *Przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego*
- *Podniesienie jakości życia mieszkańców i stworzenie im warunków do rozwoju*
- *zapobieganie zjawiskom przemocy w środowisku*
- *integrowanie społeczności lokalnej*

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom o oczekiwaniom społeczności lokalnej. Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu.

6.1 Mocne strony

1. Rozwinięta działalność rolnicza w gminie; szeroka skala upraw warzyw i owoców.
2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, w tym wśród osób niepełnosprawnych.
3. Wspieranie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych.
4. Zapewnienie rodzinom wystarczającego dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Zapewnienie wsparcia ze strony asystenta rodziny.
6. Dobra dostępność szkolnictwa podstawowego i placówek wsparcia dla dzieci.
7. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Koniuszy oraz biblioteki Publicznej.
8. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy dostępu do pomocy.
9. Szeroka skala działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
11. Informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o dostępnych formach pomocy.
12. Organizowanie usług opiekuńczych.
13. Działalność Kół Gospodyń Wiejskich, Klubu Seniora.
14. Organizowanie treningów umiejętności społecznych.
15. Podejmowanie współpracy w obszarze polityki społecznej z przedstawicielami kościoła.
16. Dobra współpraca z samorządem gminnym i powiatowym.

6.2 Słabe strony

1. Słaba akceptacja społeczności lokalnej dla wielu działań pomocowych.
2. Brak narzędzi do mierzenia efektywności pracy socjalnej.
3. Niewystarczające środki gminy na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.
4. Niewielki w gminie potencjał sektora pozarządowego działającego w obszarze polityki społecznej.
5. Brak spójności i stabilności przepisów prawnych.
6. Rozwój postawy roszczeniowej klientów pomocy społecznej.
7. Brak systemowych rozwiązań w pomocy społecznej.
8. Ograniczona pomoc dla osób starszych ze strony rodziny.
9. Nerozwinięty wolontariat, brak wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne.

6.3 Szanse

1. Współpraca z samorządem szkoły, Kościołem, oświatą oraz samorządem Powiatowym i organizacjami pozarządowymi.
2. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych.
3. Skuteczniejsze pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
4. Zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy domowej.
5. Kontrakt socjalny – nowe narzędzia pracy w pomocy społecznej.
6. Prawidłowo prowadzona praca socjalna z potrzebującymi.
7. Odejście od podejścia zorganizowanego na usługę a przyjęcie pojęcia podejścia zorientowanego na klienta.
8. Stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej.
9. Poszerzenie oferty zajęć wychowawczych dla rodzin z dziećmi.
10. Udział w realizacji nowych programów socjalnych kierowanych do Seniorów.
11. Wspieranie działań mających na celu aktywne uczestnictwo osób starszych w życiu społecznym.
12. Zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej.

6.4 Zagrożenia

1. Wysokie „ukryte” bezrobocie, zwłaszcza wśród ludzi młodych.
2. Niski poziom aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.
3. Niski poziom społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych.
4. Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym; rozpad więzi rodzinnych.
5. Zwiększająca się liczba osób starszych i niepełnosprawnych.
6. Niezadawalający poziom życia osób starszych.
7. Roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej.
8. Wzrastająca przestępczość i poczucie zagrożenia.
9. Rosnąca dysfunkcyjność rodzin, w tym skala problemów opiekuńczo-wychowawczych.
10. Obniżenie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej.
11. Coraz większa dostępność napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, np. dopalaczy.
12. Rosnące zagrożenie uzależnieniami nie chemicznymi (internet, gry komputerowe, telefon, cyberprzemoc).
13. Nadmiar trudnych do interpretacji przepisów prawa.
14. Rosnące zagrożenie wypaleniem zawodowym wśród pracowników pomocy społecznej.

VI. Wnioski z diagnozy.

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Koniusza pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań do których zaliczono:

- Rozwijanie systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej;
- Zwiastujący proces starzenia się społeczności lokalnej
- Dalsze wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji zawodowej;
- Utrzymująca się liczba rodzin mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- Utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez kontynuowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych poświęconych przestępczości;
- Rozwijanie aktywności obywatelskiej oraz usprawnianie lokalnego systemu pomocy społecznej.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2021-2027. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych i zminimalizowania ich skutków społecznych.

VII. Cele strategiczne i operacyjne

Głównym celem na lata 2021-2027 są inicjatywy doskonalenia systemu pomocy społecznej w celu stworzenia odpowiednich warunków dla życia rodziny, jej powstania, prawidłowego funkcjonowania i spełnienia przez nią wszystkich ważnych społecznie ról.

Niezbędne jest do tego określenie, jakie są:

CELE STRATEGICZNE

(główne obszary działania)

CELE OPERACYJNE

(główne obszary działania przełożone na konkretny program działania)

I

STRATEGIE WDRAŻANIA, PROGRAMY

I

DZIAŁANIE

Kierunki działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027

Gminy Koniusza:

- Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie poprzez kontynuowanie działalności punktu konsultacyjnego pomocy prawnej;
- Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stworzenie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju poprzez wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji;
- Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
- Program pomocy osobom uzależnionym, w tym współpraca ze Starostwem Powiatowym w Proszowicach przy korzystaniu z usług Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin
- Wspieranie rodzin oraz zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieciom i młodzieży;
- Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego.

I Cel strategiczny: Zintegrowane działania na rzecz rodzin ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych, niepełnych i zagrożonych patologią.

Cele operacyjne;

- *Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego Pomocy Prawnej,*
- *Zapewnienie dzieciom i rodzinie kompleksowego wsparcia poprzez udzielenie pomocy w różnych formach.*

Cel operacyjny 1: Kontynuacja działalności punktu konsultacyjnego pomocy prawnej

Opis zadania:

Rodzina jest dynamiczną, społeczną całością, jej elementy są ze sobą w interakcji i wzajemnej zależności. Należy, więc założyć, że nie wystarczy zajmować się tylko dziećmi w celu poprawienia ich funkcjonowania, lecz trzeba to robić z całą rodziną, która potrzebuje wszechstronnej diagnozy i pomocy. Zadanie realizowane będzie z zastosowaniem różnych form wsparcia na rzecz osób i rodzin mających trudności lub wykazujących potrzebę pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Poradnictwo nadal dotyczyć będzie procesów diagnozowania, profilaktyki, terapii oraz udzielania informacji o obowiązujących przepisach prawa rodzinnego, opiekuńczego i ochrony praw lokatorów, a także szeroko rozumianych problemów funkcjonowania rodziny, oraz opieki nad osobą niepełnosprawną. Ponadto udzielane będą porady dotyczące ulg i uprawnień przysługujących niepełnosprawnym, w tym uprawnień związanych z zatrudnieniem, prawami pacjenta, ulg podatkowych, ulg w podróży oraz informacje o realizowanych przez Ośrodek programach.

Planowane jest dalsze opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych związanych z powyższą problematyką.

Realizator zadania; *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach*

Partnerzy; *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy, Policja, Ośrodki Zdrowia, Szkoły na terenie Gminy Koniusza.*

Ramy finansowe: 2021 r. – 2 000 zł, 2022 r. – 2 200 zł, 2023 r. – 2 400 zł, 2024 r. – 2 600 zł, 2025 r. – 2 800 zł, 2026 r.– 3 000 zł, 2027 r. – 3 200 zł.

Źródła finansowania; budżet GOPS, budżet Gminy.

Termin realizacji: 2021-2027

Cel operacyjny 2: Zapewnienie dzieciom i rodzinie kompleksowego wsparcia poprzez udzielenie pomocy w różnych formach.

Opis zadania:

Poprzez wsparcie rozumiemy wszelaką pomoc finansową, pracę socjalną, posiłek dla dzieci, dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego, programy gminne np. stypendia dla uzdolnionej młodzieży oraz udzielanie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom i ich rodzinom.

Realizacja zadania polegać będzie przede wszystkim na poradnictwie. Konieczne będzie kontynuowanie utrzymania działalności świetlic, które zwiększają dostęp dzieci i młodzieży do spędzania wolnego czasu m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych i kulturalnych.

Planowane jest również zwiększenie zatrudnienia pedagogów do pracy z „dziećmi trudnymi”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy od roku 2013 zatrudnia asystenta rodziny, który współpracuje z rodzinami, mającymi problemy wychowawczo-opiekuńcze. Zatrudnienie pracownika będzie kontynuowane.

Wprowadzenie kontraktu socjalnego i taktowanie go, jako jedną z priorytetowych metod pracy z rodziną.

W związku z realizacją powyższego zadania istnieje możliwość poprawy sytuacji finansowej rodzin, która w efekcie powinna doprowadzić do ich usamodzielnienia. Dzieci uczestniczące w zajęciach w świetlicy unikną negatywnych wpływów środowiska prowadzących do obierania przez nie drogi patologicznej, a pomoc pedagogów i nauczycieli spowoduje osiągnięcie lepszych wyników w nauce.

Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich przez promowanie prawidłowego modelu rodziny przez pracowników socjalnych GOPS-u.

Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci. Kontynuowanie i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin, organizowanie rodzinnych pikników.

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych.

Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.

Realizator zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe.

Partnerzy: Urząd Gminy, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, kurator sądowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Proszowicach.

Ramy finansowe: 2021 r. – 145 000 zł, 2022 r. – 148 000 zł, 2023 r. – 148 000 zł, 2024 r. – 150 000 zł, 2025r. – 150 000 zł, 2026 r. – 152 000 zł, 2027 r. – 154 000 zł.

Źródła finansowania: Budżet GOPS, budżet Gminy.

Termin realizacji: 2021-2027

II Cel strategiczny:

Aktywizacja osób bezrobotnych

Cele operacyjne;

Zmniejszenie skali bezrobocia na terenie Gminy Koniusza

Cel operacyjny 1: Umożliwienie bezrobotnym dostępu do różnych form aktywizacji zawodowej.

Opis zadania:

Zadanie realizowane będzie z zastosowaniem różnorodnych form wsparcia. W celu zidentyfikowania potrzeb i możliwości osób bezrobotnych i poszukujących pracy zapewnione zostaną usługi rynku pracy, między innymi pośrednictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, nauka aktywnego poszukiwania pracy, zajęcia aktywizacyjne, czyli warsztaty, spotkania informacyjne.

W celu podniesienia aktywności i atrakcyjności zawodowej i zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego wykorzystywane będą: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe, subsydiowane zatrudnienie.

Zadanie uwzględni również dokonywanie okresowych ocen i analiz sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy będzie zawierać kontrakty socjalne z osobami korzystającymi z systemu świadczeń społecznych, mających na celu motywowanie osób bezrobotnych do podejmowania konkretnych działań. W tym celu konieczna jest ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, z Urzędem Gminy, Pracodawcami oraz Gminnym Centrum Informacji w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy, uruchomi narzędzie, jakim jest Karta Aktywizacji Zawodowej, która będzie motywować beneficjentów Ośrodka do aktywnego poszukiwania pracy.

Powyższe zadania wpłyną na podejmowanie zatrudnienia przez osoby poszukujące pracy, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, zmiana postawy osób bezrobotnych w zakresie

poszukiwania pracy. Jednym z oczekiwanych efektów będzie zakładanie działalności gospodarczej.

Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, obejmującej motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych.

Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganie zjawisku dziedziczenia i biedy, edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym.

Udzielanie pomocy dzieciom rodziców pozostających bez pracy w formie posiłku, wyposażenia ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku i czasu wolnego.

Podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezrobociem, prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz zapewnienie schronienia.

Opracowanie, realizacja lub współdziałanie w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

Realizator: *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy.*

Partnerzy: *Powiatowy Urząd Pracy, jednostki szkoleniowe*

Ramy finansowe: 2021 r. – 48 000 zł, 2022 r. 48 000 zł, 2023 r. – 50 000 zł, 2024 r. – 52 000 zł, 2025 r. – 54 000 zł, 2026 r. – 54 000 zł, 2027 r. – 56 000 zł.

Źródła finansowania: fundusz pracy, budżet GOPS, wkład finansowy pracodawców.

Termin realizacji: *2021-2027*

III Cel strategiczny

Poprawa jakości życia ludzi starszych oraz wspieranie aktywności ludzi w podeszłym wieku i ich rodzin.

Cele operacyjne

- *Aktywizowanie osób starszych na rzecz środowiska*

Cel operacyjny 1: Aktywizowanie osób starszych na rzecz środowiska

Opis zadania:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy po rozeznaniu potrzeb środowiska lokalnego osób starszych za najważniejsze uznaje wykorzystanie potencjału intelektualnego, doświadczenia życiowego oraz czasu, jakim dysponują osoby starsze pozwoli jednocześnie na zagospodarowanie czasu wolnego emerytów i rencistów oraz osób, do których adresowane są te działania.

Zadanie ma na celu zachęcenie do korzystania przez osoby starsze z zajęć i turnusów rehabilitacyjnych oraz wsparcie materialne ze środków własnych Gminy, jak również wspieranie działań mających wpływ na aktywizację społeczną.

Aktywizacja środowiska ludzi starszych spowoduje wzmocnienie więzi międzypokoleniowej oraz poprawę zdrowia ludzi starszych. Udział ludzi w podeszłym wieku w turnusach rehabilitacyjnych pozwoli na dłuższe utrzymanie ich sprawności fizycznej i intelektualnej, co z kolei wpłynie na opóźnienie konieczności korzystania z usług opiekuńczych.

Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. Rozwijanie usług opiekuńczych.

Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego, wspieranie Klubu Seniora służących zwiększeniu aktywności osób starszych wykorzystując ich potencjał.

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej,

podejmowanie i rozszerzenie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz osób starszych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, domami pomocy społecznej.

Realizator: *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniuszy, Ośrodki Zdrowia na terenie Gminy.*

Partnerzy: *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminny Ośrodek Kultury, Klub Seniora.*

Ramy finansowe: *2021 r. – 95 000 zł, 2022 r. – 98 000 zł, 2023 r. 100 000 zł, 2024 r. – 102 000 zł, 2025 r. – 105 000 zł, 2026 r. – 106 000 zł, 2027 r. – 108 000 zł.*

Źródła finansowania: *Narodowy Fundusz Zdrowia, budżet GOPS, budżet Gminy, PFRON.*

Termin realizacji: *2021`-2027*

IV Cel strategiczny:

organizowanie wsparcia na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym

Cele operacyjne –

- *Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków rodzin*
- *Wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych w środowiskach wychowawczych*
- *Stworzenie grup pomocowych złożonych z przedstawicieli służb działających na rzecz rodzin i osób uzależnionych.*

Cel operacyjny 1: Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków rodzin

Opis zadania:

Jak wynika z rozeznania środowiska problem alkoholowy dotyka coraz szersze kręgi rodzin upośledzając ich prawidłowe funkcjonowanie i bezpośrednio wpływając na życie wszystkich członków – głównie dzieci.

By wyjść naprzeciw problemowi picia, co wiąże się często ze stosowaniem przemocy, piętnowaniem dzieci z rodzin alkoholowych i pogłębianiem się zjawiska alkoholizmu problem ten należy rozwiązać przez pomoc terapeutyczną.

W stosunku do osób uzależnionych będą to rozmowy i skierowanie do poradni odwykowej a wobec dzieci i pozostałych członków rodziny pomoc w utworzeniu grup wsparcia i rozpoczęcie działania w celu zrozumienia istoty choroby alkoholowej i rozwiązania tego problemu.

Wdrażanie metod pracy w rodzinie alkoholowej poprzez programy terapeutyczne realizowane w szkołach.

Uświadamianie i informowanie społeczeństwa o istocie problemu – pogadanki i prelekcje.

Spodziewanymi efektami będą: wzrost świadomości społecznej o chorobie alkoholowej, wychodzenie z uzależnienia i zmiana w życiu rodzin i osób współuzależnionych poprzez lepsze zrozumienie choroby i wdrażanie nowych metod terapeutycznych.

Kierunkiem działań będzie zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, m.in. poprzez rozszerzenie oferty działającego w gminie Punktu Wsparcia dla Ofiar Przemocy oraz podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc w ww. zakresie.

Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli.

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie.

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Partnerzy: Szkoły na terenie Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd Rejonowy.

Ramy finansowe: 2021 r. – 19 000 zł, 2022 r. – 19 000 zł, 2023 r. – 20 200 zł, 2024 r. – 20 400 zł, 2025 r. – 21 000 zł, 2026 r. – 21 500 zł, 2027 r. – 21 800 zł.

Źródła finansowania: budżet Gminy, budżet GOPS.

Termin realizacji: 2021-2027

Cel operacyjny 2: Wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych w środowiskach wychowawczych.

Opis zadania:

Najbardziej odpowiednim środowiskiem, w którym można wdrażać programy profilaktyczne jest szkoła, gdzie zaangażowani są nauczyciele, pedagodzy czy psycholodzy szkolni. Dzieci i młodzież to ta część społeczeństwa, która jest najbardziej narażona na negatywne skutki życia i przebywania w rodzinie alkoholowej. Zastosowanie wobec tej grupy nowoczesnych metod programów uchroni ją przed powielaniem wzorców wyniesionych z domowego środowiska.

Najbardziej adekwatnym sposobem realizacji wydaje się prowadzenie działań polegających na:

- zorganizowaniu warsztatów profilaktyczno – edukacyjnych z zakresu prawidłowej komunikacji oraz przemocy i agresji dla młodzieży,
- prowadzenie programów edukacji zdrowotnej,
- uświadamianie rodziców o celowości tych programów przez cykle spotkań i szkoleń.

Spodziewane efekty to:

- zorganizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży ze szczególnym wskazaniem na zdrowy styl życia przez wypracowanie pozytywnych wzorców.

Realizator: *Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.*

Partnerzy: *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły na terenie Gminy, Policja, podmioty szkolące.*

Ramy finansowe: 2021 r. – 28 000 zł, 2022 r. – 29 600 zł, 2023 r. – 30 400 zł, 2024 r. – 30 600 zł, 2025 r. – 30 800 zł, 2026 r. – 31 000 zł, 2027 r. – 34 000 zł.

Źródła finansowania: *budżet Gminy, sponsorzy.*

Termin realizacji: *2021-2027*

Cel operacyjny 3. Stworzenie grup pomocowych złożonych z przedstawicieli służb działających na rzecz rodzin i osób uzależnionych.

Opis zadania:

Tworzenie koalicji osób na poziomie gminnym w skład, której wchodzić będą przedstawiciele różnych służb takich jak: pomoc społeczna, policja, służba zdrowia i pedagodzy – wynika ze złożoności problemu i chęci jego rozwiązania.

Nie możliwe jest, aby sama pomoc społeczna czy policja mogła sama skutecznie rozwiązywać problemy związane z uzależnieniem, dlatego takie współdziałanie to podstawa jakiegokolwiek działania.

Realizację powyższego zadania musi poprzedzać:

- przeszkolenie poszczególnych przedstawicieli zawodowych, które powinno być prowadzone równocześnie i przez jednego szkolącego,
- podnoszenie kwalifikacji poszczególnych zawodów,
- zrozumienie problemu i chęć uczestnictwa w grupie poszczególnych jej przedstawicieli.

Spodziewane efekty:

- bezpośrednie i natychmiastowe reagowanie na przemoc w rodzinie, problem uzależnienia oraz kompleksowe działanie na rzecz ofiar i sprawców przemocy.
- Stworzenie prężnie działającej grupy złożonej z przedstawicieli poszczególnych zawodów pozwoli na ograniczenie nadużywanie alkoholu. Istnienie grupy pomocowej da w efekcie możliwość działania na rzecz osób i rodzi wymagających pomocy.

Realizator: *Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, szkoły na terenie Gminy, Ośrodki Zdrowia.*

Partnerzy: *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki pomocnicze Gminy.*

Ramy finansowe: 2021 r. – 14 800 zł, 2022 r. – 15 000 zł, 2023 r. – 15 200 zł, 2024 r. – 15 400 zł, 2025 r. – 15 600 zł, 2026 r. – 15 800 zł, 2027 r. – 16 000 zł.

Źródła finansowania: budżet Gminy, programy rządowe, środki pozabudżetowe.

Termin realizacji: 2021-2027

V Cel strategiczny: Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego

Cele operacyjne:

- *doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie*
- *rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzenie współpracy z jego organizacjami.*

Cel operacyjny 1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie

Opis zadania:

Systematyczne podnoszenie kompetencji przez kadre GOPS-u, poprzez uczestnictwo w szkoleniach.

Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych.

Realizator: *Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy.*

Partnerzy: *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki szkolące.*

Ramy finansowe: 2021 r. – 1 500 zł, 2022 r. – 2 000 zł, 2023 r. – 2 200 zł, 2024 r. – 2 200 zł, 2025 r. – 2 500 zł, 2026 r. – 2 500 zł, 2027 r. – 2 700 zł.

Źródła finansowania: *budżet Gminy*

Termin realizacji: *2021-2027*

Cel operacyjny 2. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzenie współpracy z jego organizacjami.

Opis zadania:

Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych programów społecznych poprzez tworzenie organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej.

Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych.

Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych (akcje, kampanie) wśród dzieci i młodzieży poprzez realizowanie i opracowanie programów w placówkach oświatowych i włączanie w ich realizację policjantów.

Patrowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie, zwiększenie częstotliwości patroli policyjnych u osób starszych, samotnych oraz w miejscach najbardziej zagrożonych bezdomnością, szczególnie w zimie. Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych oraz usług ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Realizator: Gmina Koniusza, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie organizacje pozarządowe.

Ramy finansowe: 2021 r. – 20 800 zł, 2022 r. – 21 300 zł, 2023 r. – 22 100 zł, 2024 r. - 22 500 zł, 2025 r. – 22 700 zł, 2026 r. – 23 000 zł, 2027 r. – 23 500 zł.

Źródła finansowania: budżet Gminy, środki pozabudżetowe, sponsorzy.

Termin realizacji: 2014-2020

VIII. SPOSOBY MONITOROWANIA , EWALUACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Tabela cele strategiczne i wskaźniki ich realizacji

Cel	Wskaźniki
<p><i>Zintegrowane działania na rzecz rodzin ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych, niepełnych i zagrożonych patologią</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad - liczba osób objęta pomocą w formie posiłku - liczba opracowanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych - liczba dzieci objętych opieką przedszkolną - liczba dzieci do lat 3. objętych opieką - liczba uczniów objętych programem stypendialnym - liczba dzieci korzystających z organizowanego wypoczynku
<p><i>Aktywizacja osób bezrobotnych</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych w gminie - ilość beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia - liczba osób bezrobotnych objętych pracą socjalną - liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym - liczba osób zatrudnionych

<p><i>Poprawa jakości życia ludzi starszych oraz wspieranie aktywności ludzi w podeszłym wieku i ich rodzin</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób starszych objętych pracą socjalną - liczba seniorów objętych pomocą społeczną - liczba osób objętych usługami opiekuńczymi - liczba osób z gminy korzystających z Klubu Seniora - liczba osób z gminy korzystających z domu dziennego pobytu
<p><i>Organizowanie wsparcia na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie - ilość akcji i programów profilaktycznych oraz liczba uczestników - liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego - liczba udzielonych porad - liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia - liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych
<p><i>Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba pracowników Gops-u, w tym pracowników socjalnych - liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej, - liczba współpracujących z samorządem gminy organizacji pozarządowych. - liczba działań edukacyjno-informacyjnych

IX. Zakończenie – Monitoring i Ewaluacja

Strategia rozwiązywania problemów społecznych stanowi podstawę do podejmowania działań mających na celu poprawę negatywnie ocenianych zjawisk społecznych. Działania te będą ukierunkowane na poprawę warunków życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej taki jak : edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Strategia zawiera niezbędne warunki do efektywnej realizacji pomocy społecznej, a mianowicie: diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej gminy Koniusza oraz długofalowy plan działań.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Koniusza została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej w Koniuszy uzyskane w toku bieżącej działalności, dane uzyskane z Urzędu Gminy w Koniuszy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach, Powiatowego Urzędu Pracy w Proszowicach oraz instytucji i organizacji współpracujących z Ośrodkiem.

Do sporządzenia ram finansowych strategii wykorzystano ocenę zasobów pomocy społecznej przy uwzględnieniu zmian przepisów, wzrostu wydatków oraz inflacji.

Monitoring i ewaluacja to dwa składniki procesów kontrolnych, których zadaniem jest nie tylko ocena stopnia zgodności pomiędzy założonym planem a jego efektem, ale także określenie przyczyn, dla których występują różnice pomiędzy zamierzeniami, a osiąganym rezultatem.

Monitorowanie odbywać się będzie z wykorzystaniem wskaźników realizacji określonych w Strategii dla każdego z celów operacyjnych.

Monitorowanie dostarcza danych i informacji pozwalających na przeprowadzenie ewaluacji, która z kolei dotyczy jakości realizacji zapisów strategicznych w stosunku do wcześniejszych założeń.

Wnioski, jakie zostaną sformułowane w tym zakresie, wytyczają kierunki modyfikacji planów strategicznych.

Celem monitoringu jest zbadanie zgodności faktycznego rozwoju z założeniami i celami Strategii, oceny nowych wyzwań i zagrożeń, wniosków dotyczących aktualności lub potrzeby zmiany istniejącej Strategii.

W ostatnim roku wdrażania Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja końcowa w oparciu o sprawozdania roczne, która zostanie udokumentowana w postaci raportu.

Końcowa ewaluacja strategii posłuży samorządowi gminy Koniusza w ocenie realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w gminie, a także będzie pomocnym narzędziem w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej Gminy Koniusza w kolejnych latach.